

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.ketab.ir

مدیریت بحران مردم پایه

مؤلف:

هادی آفوند مفیظی

سرشناسه	آخوندحقیقی، هادی، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور	مدیریت بحران مردم پایه/مؤلف هادی آخوندحقیقی.
مشخصات نشر	تهران: کلیدپژوه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۶۹ ص.: مصور، جدول، نمودار؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	978-622-6812-42-9
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۱۵۹] - ۱۶۹.
موضوع	مدیریت بحران -- ایران -- مشارکت شهروندان -- نمونه پژوهی
موضوع	Crisis management -- Citizen participation -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره	HD۴۹
رده بندی دیویی	۶۵۸/۴۰۵۶۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۷۶۸۳۹۱۳
وضعیت رکورد	فیپا

مدیریت بحران مردم پایه
مؤلف: هادی آخوندحقیقی
ناشر مجوز: تهران، کلیدپژوه
نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۱۲-۴۲-۹
تیراژ: ۱۰ جلد
قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

آدرس: میدان انقلاب، خ آزادی، جنب سینما مرکزی، کوچه مهرناز، ساختمان ۱۱۰، طبقه اول، واحد ۱۷، ۶۶۱۲۲۹۸۵
مسئولیت صحت مطالب و پاسخگویی به شکایات‌های حقوقی و معنوی کتاب بر عهده مؤلف می‌باشد.
کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

۱		یشگفتار
۳		مقدمه
۹		فصل اول: بررسی مدیریت بحران، حالات و رویکردهای آن
۹		بحران
۱۱		مدیریت بحران
۱۳		شاخص‌ها و ویژگی‌های بحران
۱۵		حالات مختلف بحران
۱۹		چرخه زمانی - عملیاتی مدیریت بحران
۲۲		رویکردهای بحران
۲۵		فصل دوم: ویژگی‌های مدیریت بحران و مراحل آن
۲۵		مفهوم بالایی طبیعی
۲۶		انواع بالایی طبیعی
۲۷		مخاطرات محیطی
۲۷		روند نگرش به مخاطرات محیطی
۲۹		احتمال خطر پذیری
۳۱		اصول و ویژگی‌های مدیریت بحران در مهار بحران
۳۳		اهداف مدیریت بحران
۳۴		مراحل مدیریت بحران

۳۸	سامانه فرماندهی حادثه ICS.....
۴۱	فصل سوم: بررسی نظریه‌های مدیریت بحران با تأکید بر مشارکت شهروندان.....
۴۱	تأثیر فرم و بافت شهرها در آسیب‌پذیری آن‌ها.....
۴۳	بافت قدیم شهری و آسیب‌پذیری آن.....
۴۶	زاغه نشینی و حاشیه نشینی، آسیب‌پذیرترین بخش شهرها.....
۴۸	نظریه‌های مدیریت بحران.....
۴۸	نظریه جزایر شناور در مدیریت بحران.....
۵۱	نظریه‌های مشارکت مردمی.....
۵۵	مشارکت شهروندان.....
۵۶	سطوح مشارکت مردمی.....
۵۸	مزیت‌ها و محدودیت‌های مشارکت عمومی مردم در توسعه شهری.....
۶۰	عوامل تأثیرگذار در مشارکت مردمی.....
۶۲	جایگاه نیروهای مردمی در مدیریت بحران با تأکید بر سازمان بسیج.....
۶۶	بررسی الگوی مشارکت مردم در شهرها.....
۶۷	پیدایش دیدگاه‌های جدید و کاهش نقش دولت در خدمات اجتماعی.....
۶۸	نقش نیروهای داوطلب مردمی در مدیریت بحران از دید جامعه‌شناسی.....
۷۱	دیدگاه‌های نظری مشارکت مردمی.....
۷۶	نظریه‌های مشارکت مردمی.....
۸۰	مدیریت بحران مردمی.....
۸۱	فصل چهارم: بررسی انواع و سطوح مدیریت بحران.....
۸۱	مدیریت بحران‌ها و بلایای طبیعی.....

۸۲	 مدیریت بحران‌های امنیتی
۸۳	 مدیریت بحران‌های زیستی
۸۴	 مدیریت بحران‌های اجتماعی و فرهنگی
۸۶	 مدیریت بحران‌های اقتصادی
۸۸	 ر'هبردهای بین‌المللی کاهش خطرپذیری بلایا
۸۹	 کاهش خطرپذیری بلایا از منظر UNISDR
۹۱	 فصل پنجم: پیشینه و قوانین مدیریت بحران در ایران
۹۱	 پیشینه مدیریت بحران در ایران
۹۷	 سیاست‌های ابلاغی توسط مقام معظم رهبری (دام ظلّه) در حوزه مدیریت بحران
۱۰۰	 قانون مدیریت بحران کشور
۱۰۰	 شورای عالی مدیریت بحران کشور
۱۰۱	 اعضای شورای عالی مدیریت بحران کشور
۱۰۱	 وظایف شورای عالی مدیریت بحران کشور
۱۰۲	 سازمان مدیریت بحران کشور
۱۰۳	 ریاست سازمان مدیریت بحران کشور
۱۰۳	 وظایف سازمان مدیریت بحران کشور
۱۰۶	 ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران
۱۱۰	 وظایف ستاد مدیریت بحران کشور
۱۱۲	 وظایف دستگاه‌ها و نهادهای مسئول در مدیریت بحران
۱۲۵	 فصل ششم: مروری بر مطالعات پیشین
۱۲۵	 بررسی مطالعات و پژوهش‌های داخلی

پیشگفتار

مخاطرات طبیعی یکی از مهمترین عوامل انهدامی سکونتگاه‌های انسانی شناخته شده‌اند. بررسی آثار سوانح طبیعی بر سکونتگاه‌های انسانی، بویژه شهرها از جمله مسائل مهم مورد توجه برنامه‌ریزان شهری است. کشور ایران به علت موقعیت جغرافیایی خود به طور مکرر با وقوع سوانح طبیعی و انواع بحران‌ها، با خسارات و چالش‌های فراوان روبه است که در صورت عدم برنامه‌ریزی صحیح در حوزه پیشگیری و مقابله به موقع با بحران با تبعات به مراتب بیشتری مواجه خواهد بود. کشور ایران به علت موقعیت جغرافیایی خود بر اساس گزارش‌های سازمان‌های ملی و بین‌المللی، ایران به دلیل شرایط خاص طبیعی و جغرافیایی، جزء چند کشور اول بلاخیز جهان است. همچنین با توجه به زلزله‌هایی که در کشور ما رخ می‌دهد، مباحث مربوط به مدیریت سوانح طبیعی، مورد توجه و اهمیت بوده و از سویی حساسیت‌های منطقه‌ای و استراتژیک بر بروز بحران‌های مختلف در کشور می‌افزاید از این رو ضرورت توجه به مشارکت مردم در مدیریت و کنترل بحران‌ها، در اولویت قرار گرفته دارد. توجه به مشارکت مردم (در سطوح مختلف)، در مراحل آمادگی و پیشگیری و نیز رفع سوانح احتمالی ضروری است. با توجه به نوع حادثه، مکان، دامنه، وسعت و به طور کلی شرایط رخداد آن، نیاز به مشارکت افراد، نیروها و منابع بومی، متغیر است. در چنین

وضعیتی، مؤثرترین عامل، تجهیز منابع انسانی و محلی است و تجربه نشان می‌دهد این مدل از مدیریت بحران با تکیه بر ظرفیت‌های مردمی نه تنها در بحران‌های طبیعی بلکه حتی در بحران‌های امنیتی و اجتماعی نیز موفق و موثر بوده است. بنابراین، آگاهی درباره این موضوع که مردم چگونه می‌توانند در مراحل مدیریت یک سانحه طبیعی، همکاری و تعامل داشته باشند، در فرایند برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های فوری و آتی، از اهمیت فراوانی برخوردار خواهد بود.